

УДК 94(94):327“19/20”

<http://doi.org/10.46869/2707-6776-2021-15-10>

Орлова Т.В.

<https://orcid.org/0000-0002-4079-0049>

РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОЇ ІСТОРІЇ В АВСТРАЛІЇ

Пропонована до уваги розвідка має на меті продемонструвати важливість нового для української історіографії напрямку публічної історії для розвитку країни і для зміцнення її позицій на міжнародній арені. В якості прикладу обрано Австралію, яка перетворилася із колись віддаленої Terra Incognita на одну з провідних держав сучасного світу. Акцентовано на тому, що попри досягнуті успіхи, проблема ідентичності стоїть так само гостро, як і перед іншими країнами в умовах глобальної кризи. З'ясовуються витoki тренду публічної історії, пояснюються фактори, що сприяли його поширенню планетою, звертається увага, що цей тренд став закономірним результатом розвитку історичної науки західної цивілізації, яка обіймає країни Європи, Америки, Австралії. Остання, є відгалуженням західної цивілізаційної гілки, сприйняла орієнтири, накреслені американськими науковцями, здійснені на прагматичних засадах.

Визначено кроки в інституціоналізації названого напрямку, характеризується діяльність Австралійського центру публічної історії при Сіднейському технологічному університеті, часопису «Огляд публічної історії», а також особливості їхньої роботи у діджитальну еру під гаслом: «Історія для публіки, про публіку, разом із публікою». Під цим же гаслом публічні історики працюють з локальною і сімейною історією, співробітничать з державою у сфері колекції, для якої важливі музеї, меморіали, пам'ятники. При розгляді національних свят, особлива увага приділена Національному дню вибачень, що є відзеркаленням складності австралійської історії. Подібно до американської публічної історії, австралійська також велику увагу стала приділяти тим групам населення, які раніше не входили до кола інтересів дослідників, а саме аборигенам.

Робиться висновок щодо значення історії в цілому і публічної історії зокрема для здійснення політики національної ідентичності – важливої запоруки стабільного і успішного розвитку держави.

Ключові слова: Австралія, історична пам'ять, ідентичність, публічна історія, колекції, локальна історія, сімейна історія, історична реконструкція.

На сучасному етапі розвитку для всіх країн світу гостро стоїть проблема ідентичності. Однією з головних опор ідентичності політичних спільнот є загально визнані уявлення про минуле. Суттєвий вплив на формування уявлень про «нас» і мобілізацію групової солідарності має історія, до того ж на відміну від академічної все більшого значення набуває історія публічна – репрезентація та інтерпретація минулого, адресовані широкому загалу. Публічна історія крім усього іншого є також інструментом вибудовування ідентичності, що є важливим для будь-якої держави. Австралійці – молода і вельми успішна нація. Держава впевнено розвивається, її успіх має визнання: вона входить до Великої двадцятки, тобто найрозвиненіших економік світу. Економісти, політологи, історики продовжують вивчати особливості поступу Зеленого континенту і його досвід на зовсім непростому шляху. Українські історики також беруть

участь у цих розвідках [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8]. Особливу активність останнім часом виявляють співробітники Інституту всесвітньої історії НАН України під керівництвом професора О. Зернецької [9; 10; 11; 12; 13; 14]. Проте публікації, присвячені публічній історії, в українській історіографії поки що носять епізодичний характер [15; 16; 17; 18]. В комбінації із австралійським досвідом взагалі відсутні. Необхідно констатувати, що осягання значення публічної історії як сфери діяльності приходить до українських реалій із суттєвим запізненням, хоча публічна історія має велике значення у широкому спектрі: від так званої «м'якої сили» до креативних індустрій. Усвідомлення цього сприяло завоюванню нею міцних позицій в багатьох країнах світу – від Сполучених Штатів Америки до Австралійського Союзу. Окім того активний розвиток публічної історії на віддаленому континенті не був випадковим. Публічну історію інколи називають практичною історією. Такий напрямок закономірно з'явився на Заході, чия культура однією з провідних характеристик має прагматизм. Нова Австралія, як відомо, була започаткована переселенцями з Європи, тобто носіями західної культури, яка поширилася через океани на інші континенти.

Найбільш прагматичною серед культур Заходу є культура США. Саме там у 1978 р. було започатковано публічну історію (Public History – PH), коли виникла потреба знайти нові ніші на ринку праці для професійних істориків у зв'язку з кризою зростання університетів. Ініціатива виросла з дискусій двох істориків з Санта-Барбари (Каліфорнія) – Роберта Келлі і Веслі Джонсона. У 1978 р. перший у заснованому часописі «The Public Historian» визначив: «Публічна історія відноситься до задіяння істориків та історичного методу за межами академії: в уряді, приватних корпораціях, медіа, історичних товариствах і музеях, навіть в приватній практиці. Публічні історики працюють всюди, де у своїй професійній якості є частиною публічного процесу. Якщо виникає потреба вирішити проблему, сформувані політику, розпланувати ресурс або напрям діяльності – викликається історик, аби визначити вимір часу: це є публічна історія» [16, р. 16]. Також позиція названих фахівців віддзеркалила прагнення деяких колег встановити тісніший зв'язок між репрезентацією минулого у професійній історіографії і його сприйняттям пересічними громадянами [20, р. XI]. Замість апріорного ствердження важливості соціально-економічних і політичних процесів, інститутів, подій було запропоновано говорити про минуле, зрозуміле і близьке простим людям. Історики прислухалися до голосів своєї публіки і виявили, що її більше цікавить насамперед минуле повсякдення: те, як раніше жили і працювали люди, як вели свої родини, відносини із сусідами та іншими мешканцями країни [21, р. 5]. Тому публічні історики в центр своєї уваги поставили таку собі «історію знизу». Крім усього іншого місія публічної історії полягає у демократизації історичного знання, у тому, аби зробити його привабливим для широких мас. Демократичність, притаманна цьому історичному напрямку, зумовила увагу до

меншин, які тривалий час такою увагою не користувалися, зокрема, до індіанців та афроамериканців, а також жінок, дітей, бідняків та ін.

У 1979 р. було створено Національну раду із публічної історії (National Council on Public History). Широко розгорнулася підготовка фахівців такого профілю: нині відповідні освітні програми пропонують понад 130 університетів США. Їх функціонування не одне десятиріччя свідчить про популярність одержання фаху, оскільки ті, хто його одержує, знаходять можливості для самореалізації на широкому практичному полі. Це – музеї, заповідники і пам'ятні місця, архіви різних рівнів і відомств, всі рівні влади, управління культурною спадщиною та її інтерпретацією, охороною пам'яток історії і культури, теорією колективної пам'яті, суспільними організаціями і рухами історичного та історико-патріотичного спрямування, а також відображення історії у сучасній популярній культурі (історична белетристика, історична реконструкція як хобі, масові публічні культурно-історичні акції, науково-популярні й просвітницькі медіа-проекти, позакласна і позааудиторна робота з молоддю, кінематограф тощо [15, с. 53.]. Мета – сприяння корисності історичного знання в суспільстві через професійну практику [15, с. 54]. Ось чому публічну історію інколи називають практичною. У США, а потім і в інших країнах їй надається підтримка з боку державних і приватних установ, вона стала захопленням багатьох людей за межами університетів і академій. Поступово публічна історія через кабельне телебачення, популярні журнали і нові медіа, пов'язані із інтернетом, захопила практично увесь світ. Від 2010 р. діє Міжнародна федерація публічної історії (International Federation for Public History). Видаються такі часописи: «The Public Historian», «Public History Weekly», «Public History News», «Public History Review», «Oral History». Функціонують освітні програми і присуджуються наукові ступені з публічної історії.

В Австралії у певному розумінні публічна історія бере свої витoki від 1916 р., коли журналіста С.Е.У. Біна, було призначено написати Офіційну історію Австралії у Великій війні (Official History of Australia in the Great War) [22, р. 52]. Хоча він не був академічно підготовленим істориком, проте вивчав право в Оксфордському університеті, пізніше став журналістом і взявся за написання національної історії. Також його шанують за велику роль у заснуванні і подальшій діяльності Австралійського військового меморіалу (Australian War Memorial) – головного музею і національного архіву історії участі країни у війнах. Австралійці, історично пов'язані з Великою Британією, мали брати участь у всіх війнах, у яких брала участь вона. Британська історикня Дж. Ліддінгтон, аналізуючи процес становлення публічної історії в Австралії, вказала на схожість з аналогічним процесом у США: у середині 1970-х рр. на ринку праці Зеленого континенту, так само як і за океаном, позначилася криза, яка загострила проблему самореалізації для професійних істориків. В обох країнах раптом з'явилися історики-фрілансери, які почали

активно обслуговувати приватний сектор водночас, коли постіндустріальна трансформація міст, у чому історики брали активну участь, наклалася на постколоніальне переосмислення власного минулого і пошуки нових конструктів національної ідентичності [23, р. 87].

Взагалі, публічна історія на Зеленому континенті формувалася в особливих місцевих умовах, які різнилися від штату до штату, від регіону до регіону під сильними впливами з боку Великої Британії та Америки. У першому випадку – британського руху народної історії, у другому – моделі, яка виникла у США. Перші курси публічної або прикладної (applied) історії почали працювати в Технологічному університеті Сіднея і в Університеті Монаша у 1988 р. [24, р. 10]. Наприкінці 1998 р. на базі Сіднейського технологічного університету створено Австралійський центр публічної історії (Australian Centre for Public History). Центр здійснює різноманітну викладацьку і дослідницьку роботу. На чолі центру впродовж років – Пол Ештон і Паула Гамільтон, які ведуть активну публікаційну діяльність [24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33 etc.]. Подібно до центрів Америки або Канади австралійський центр визначає шляхи розвитку публічної історії в країні – перебуває у діалозі з урядом і громадськістю, проводить теоретичні дослідження, друкує книжки, видає періодику, проводить комунікативні заходи, розробляє програмні і методичні матеріали, сприяє підготовці фахівців і популяризації публічної історії. Студенти можуть опановувати ці знання у магістратурі і докторантурі.

З 1992 р. видається австралійський часопис «Огляд публічної історії» («Public History Review»), з 2006 р. – в електронному вигляді. Як заявлено у першому електронному випуску журналу «Public History Review» (PHR): «За роки, що ми видаємо PHR, у комунікації історичної роботи з'явилися нові технології. Ми вирішили приєднатися до діджитальної революції у цьому форматі аби сприяти глобальному обміну ідеями. В останні десятиріччя двадцятого століття історія стала більш демократичною, і це відбилося на публічній історії і водночас підтримало її рух» [34]. Серед інших статей часопис приміщує спеціальні розвідки стосовно можливостей публічної історії та істориків у часи діджитальності. В одній із статей М. Фостер, зокрема, наголошує: «Історики повинні не просто поширювати знання серед публіки, але й працювати разом із простими людьми» [35]. Вона наводить приклад неординарного проекту «Селфі дня у музеї» («Museum Selfie Day»), здійсненого у січні 2014 р, і в якому взяли участь понад 10 тис. осіб. Ідея полягала у тому, щоби зробити селфі у музеї і поділитися ним у соціальних мережах під хештегом #MuseumSelfie. Мета ініціаторів – залучити людей до музеїв, привабити до минулого новими і захоплюючими способами. У цьому міжнародному проекті тисячі людей від Великої Британії до Катару, від Росії до Австралії постили свої фото, значно збільшуючи статистику відвідань. Попри різні оцінки, не можна заперечувати, що в такий спосіб відбувалася промоція публічної історії. Наразі варто також згадати про найголовніший на теперішній

час сервіс в мережі – Historypin – цифровий, створений користувачами архів історичних фотографій, відео, аудіозаписів і особистих спогадів. Він перетворює весь світ у грандіозний інтерактивний музей історії, відкритий для всіх відвідувачів цілодобово і без вихідних. Кожен користувач Historypin як і тисячі історичних і культурних організацій усього світу може зробити свій внесок у створення загального вигляду епохи. Для цього достатньо додати свої старі світлини на загальну карту Google і розповісти свою історію. Але очевидно, що бажаючі розмістити свої матеріали роблять це, не чекаючи порад з боку істориків і не орієнтуючись на їхні професійні стандарти. Як зазначає австралійська історикиня М. Фостер, у відповідь на цей виклик (challenge), публічні історики не стоять осторонь, а шукають нові можливості участі, власне місце у «світі, що генерує юзер» і доводять, що вони все ще потрібні. У випадку із Historypin чимало професійних істориків беруть активну участь на сайті і додають власні пости до тих, що розмістила публіка. Ті з них, хто діє від імені інституцій, таких як музеї і архіви, є особливо «плодовитими вкладниками», оскільки мають безмежність джерел із своїх колекцій, які можна додати до сайту. Хоча цей сайт немає авторитетної ролі для публічних істориків, все одно вони вирішили вийти на діджитальну арену. Їхня лінгвістична майстерність допомагає окреслити минуле, а їхня інформація може вважатися частиною діалогу з публікою [35, р. 10-11]. Йорма Калела з Австралії – серед тих, хто вважає, що роль істориків вже не є центральною в історичних проектах, і визначає, що їхня «головна роль полягає у здійсненні експертних рекомендацій» [36, р. 39].

Віддаючи належне мережевим технологіям, при Австралійському центрі публічної історії діє Історична лабораторія Технологічного університету Сіднея (UTS History Lab). Це – місце, де історики та заклади культури можуть експериментувати з методами використання цифрових технологій для аналізу і викладення історій про минуле. Під гаслом «Вивчення розриву між минулим і нами» зазначається: «В History Lab у нас є, що розповісти. Але нас цікавить набагато більше, ніж просто історія. Замість того, аби казати вам, про що думати, академік або інший експерт History Lab прагне залучити вас у процес розслідування. Ми хочемо, аби ви пішли з нами...» [37].

Звичайно, в Австралії публічні історики працюють не тільки у названому Центрі. Багато уваги цій сфері приділяє Австралійська історична асоціація. Прикладом може бути Грем Девісон, який певний час її очолював. Коло інтересів науковця – історична урбаністика, публічна історія, сімейна історія, національна ідентичність. Показовою є його монографія під промовистою назвою «Використання і насильство австралійської історії» [38], у якій автор пише про героїв, монументи, історичні пам'ятки, документи, національні святкування, сімейну історію, живу історію, локальну історію. Кожна позиція являє собою окремий напрямок, і кожен напрямок в Австралії має багате наповнення. І в кожному – свої проблеми і непрості питання. Часом вони

резонують із тими, що виникають в інших країнах. Серед тих, що постали останнім часом – так звана «війна пам'ятників». В Україні вона виявилася у демонтажі пам'яток радянських часів («ленінопад») і у внутрішньо- і зовнішньополітичній реакції. У США – розгром місцевих монументів в контексті руху Black Lives Matter. Австралійські публічні історики не залишили ці проблеми поза своєю увагою. 28-й випуск часопису PHR за 2021 р. був саме присвячений «війні за статуї» [39].

Дослідники здійснюють різноманітні проекти, наприклад, «Австралійці і минуле», коли на підставі інтерв'ю сотень співгромадян вивчалася і аналізувалася їхня історична свідомість і шукалася відповідь на питання: «Чи має національна історія якесь значення для пересічних австралійців?» В проекті «Приватне життя, публічна історія», аналізуючи повсякденну історичну свідомість, науковці намагалися зрозуміти місце і роль історії в австралійському суспільстві. У своєму аналізі названих проектів Анна Кларк визначила: сенс полягав в «осяганні історичної свідомості як продукту як особистого, так і суспільного історичного контексту» [40].

У 2010 р. чотири професори запустили проект під назвою «Австралійська політика та історія». Було задекларовано неупереджений характер і мету залучити стейкхолдерів з усіх регіонів країни до співробітництва і розв'язання проблем, а також сприяти конструктивній участі істориків у публічних політичних дискусіях. З часом цей проект став частиною Міжнародної мережі політики та історії (International Net work for Policy and History– INHAP), оформленої у Лондоні у 2018 р. Ця організація охоплює групи академічних істориків з різних країн, які вважають: якості прийняття рішень у теперішньому часі, а також стосовно майбутнього сприяє глибше знання минулого. Участь істориків у політичних дебатах можна розглядати як прояв публічної історії. Активність австралійських публічних істориків виявилася у проведенні загальнонаціонального усноісторичного дослідження «Зростаючи у 1930-і» («Growing Up in the 1930s»). Також слід зазначити, що функціонує консалтінгова компанія Public History Australia, яка працює над широким спектром проектів, пов'язаних з історією. До них відносяться замовна історія, історія спільнот, дослідження спадщини, музейні виставки, екскурсії та усна історія.

Можна навести приклади проектів, які мали не загальнонаціональні масштаби, а виконувалися у сенсі локальної історії. Наприклад, за рахунок федеральних коштів досліджувалися зміни довкілля Ботанічної бухти (Botany Bay) східного узбережжя Австралії під впливом порту і нафтоочисного заводу (подібно до історії Плімут Рок в Америці). Група істориків писала історію найбільшої австралійської компанії Broken Hill Pty, яка є конгломератом видобувної, сталеливарної та суднобудівельної індустрій. Найбільші австралійські банківські корпорації мають на службі істориків (здебільшого економічних).

В цілому, РН прагне впливати на масову історичну свідомість, містить ті чи інші механізми і способи формування масових історичних уявлень та історичної пам'яті, яка є вельми актуальною проблемою в усіх країнах, в Австралії також. Історична пам'ять – один із наріжних каменів формування ідентичності. Держави, які здійснюють історичну політику, зацікавлені у формуванні соціокультурних «місце ідентичностей» (place-identities), у чому використовуються ті чи інші елементи минулого. Інструментом формування історичної пам'яті та історичної політики є коменорація: меморіали, монументи, музеї, публічні свята, ювілеї тощо. Пам'ятники і об'єкти культурного значення уособлюють ідентичність, цінності і спільність, що є дуже важливим для нації. Стан справ на Зеленому континенті аналізують як місцеві, так і закордонні історики [10; 31; 41]. Під назвою «Місця Серця» (Places of the Heart) існує база даних австралійських меморіалів, у створенні і подальшому функціонуванні котрих брали безпосередню участь публічні історики.

Іншим інструментом політики пам'яті є такий суспільний інститут, як музей. Він є важливим чинником у зміцненні національної ідентичності, а також в плані підняття «м'якої сили» на міжнародній арені [42]. Музеї мають унікальну можливість представляти об'єкти та експозиції для одержання відвідувачами духовного досвіду, що навчає і надихає досліджувати власну культуру, історію та ідентичність. Разом із тим музеї беруть участь у міжнародному співробітництві, що сприяє покращенню іміджу тієї чи іншої країни серед інших. Провідними музеями є Австралійський музей у Сіднеї, музей культурної історії Вікторії (заснований ще у 1854 р.), Національний музей Австралії у Канберрі, Західноавстралійський музей (Перт, Олбані), Південноавстралійський музей в Аделаїді. Кожен веде дослідницькі проекти, організує конференції та семінари, на сайтах є віртуальні експозиції.

Подібно до інших країн, все більшої популярності набуває локальна історія. Цей тренд виявляється у поширенні місцевих музеїв, чому присвячена спеціальна розвідка Джаніс Вілтон у *Public History Review* [43]. Зрозуміло, що саме у здійсненні проектів локальної історії відбувається активна взаємодія публічних істориків та ентузіастів, які спеціальної історичної освіти не мають. Наразі фахівці мають допомагати людям описувати, створювати і розуміти свою власну історію. Однак, як помітив Моріс Френч, коли в Австралії влада міста, містечка або місцевої громади замовляє написання своєї історії, то вона частіше звертається до журналіста, оскільки вважає, що його письменницькі таланти нададуть «продукту» привабливішого «пакування», ніж це може зробити «традиційний академіст» [22, р. 54-55]. У такому підході виявляється розуміння того, що у сучасному світі чи не найціннішим ресурсом є людська увага та інтерес. До того ж зростають обсяги вільного часу, і за цей ресурс різні види бізнесу ведуть конкурентну боротьбу.

Добре відомо, який розвиток одержав у сучасному світі туризм. Колись далека Terra Incognita перетворилася на привабливий об'єкт цікавості мільйонів відвідувачів. До ковідної кризи, у 2019 р. до Австралії приїхали 9,5 млн. туристів [44]. Зайве говорити про економічні вигоди країни від розвитку туристичного бізнесу, а також про те, що цей бізнес спонукає до ребрендингу територій, що водночас, підвищує їх туристичну привабливість і спричиняє економічне піднесення. Історія забезпечує не тільки ресурси для «культурного туризму», що само по собі являє велику індустрію, але й в ширшому сенсі виступає базою для інфраструктурних об'єктів з багатьох сфер економічної діяльності іншого, вищого порядку. Туристична діяльність як соціальна практика тісно пов'язана з музеями та іншими комемораціями.

У ХХ-ХХІ ст. в багатьох країнах великої популярності набули історичні реконструкції, які є хорошим прикладом того, як історія може бути ближчою до людей. В контексті цього питання Австралійський Союз має свою специфіку, оскільки наймасштабніші історичні фестивалі та реконструкції присвячені не історії самої держави, а періоду Середньовіччя в Європі. Зокрема, від 1981 р. Австралія є членом Товариства Творчого Анахронізму (Society for Creative Anachronism). Організація поділяється на 20 адміністративних регіонів, які називаються «королівствами», і одним з них є королівство Lochas, яке обіймає Австралію та Нову Зеландію. Головне призначення – організація Rowanby Festival – тижневого середньовічного фестивалю, який зазвичай проводиться на Пасху і за час свого існування змінив п'ять локацій. Він був започаткований у квітні 1983 р., і щорічно його відвідують декілька тисяч людей. Іншим масштабним фестивалем історичної реконструкції є Abbey Medieval Festival, який відбувається у липні і є важливим засобом збору коштів для Музею мистецтва і археології Абатства в Кабултурі. Разом із тим в країні функціонують організації, створені вже у в останні два десятиліття, які теж проводять історичні реконструкції європейського Середньовіччя, такі як група The Company of the Wolf. Австралія відчула на собі світове захоплення медієвізмом, особливо поширене серед людей західної культури. До цього часу переважна більшість місцевого населення має європейське коріння. Цими обставинами пояснюється захоплення саме цим періодом всесвітньої історії.

Колись австралійці соромилися визнавати родинні зв'язки із переселенцями з Великої Британії, які спочатку здебільшого являли собою криміналітет, вивезений з метрополії через брак місць у в'язницях. Американці жартували, буцімто місцеве населення соромиться знімати шкарпетки, аби сторонні не побачили сліди кайданів. Часи змінилися, і люди зацікавилися своєю генеалогією, визнаючи мужність тих, хто освоював величезний континент. Як зазначила одна студентка: «... в наші дні всі вихваляються осудженими. Оскільки у мене були предки, які прибули з Першим флотом, так я, ймовірно, австралійка у дев'ятому поколінні, і я відчуваю себе дуже австралійською. Отже, є дуже сильне почуття, і я просто хочу знати все, що можу, про

австралійську історію» [40, р. 6]. В країні стимулюється суспільний інтерес до генеалогії (яка входить до сфери публічної історії). Людям у цьому допомагає Товариство спеціалістів з генеалогії, деякі з яких пройшли підготовку в університеті Монаша. Разом із тим зростає популярність особистої історичної творчості, яка тісно пов'язана із сімейною історією. Дослідження публічних істориків виявляють у сімейних історіях те, що громадські і приватні дискурси про минуле дійсно перетинаються у повсякденні мешканців всієї країни. Цікавим втілення цього напрямку стали так звані історичні докудрами, які засновані на сімейних історіях і втілюються у телевізійних проектах, таких як «Назад вчасно до вечері» (Back in Time For Dinner – 2018) і «Як ти думаєш, хто ти є?» (Who Do You Think You Are? – 2019). Дебра Доннеллі, яка аналізує названі проекти у своїй статті із промовистою назвою «Докудрама як “істотейнмент”: переформатування сімейної історії у час діджиталізації» [45], показує синтез освіти і розважання у феномені «histotainment», а також робить спробу пояснити поєднання історії і діджитальних медіа.

Як і повсюдно, велике значення мають офіційні церемонії і державні свята. Вони – це те, що пов'язує країну з історією, реконструює якийсь історичний досвід, звернено до тих чи інших пам'ятних дат. В Австралії особливо шанується День АНЗАК – Австралійсько-новозеландського армійського корпусу, що відзначається щорічно 25 квітня від 1916 р. Тоді у 1915 р. вояки цього корпусу, які брали участь у Першій світовій війні на боці Великої Британії, висадилися на турецькому півострові Галліполі. У боях вони понесли значні втрати, проте здобули звитягу хоробрих і стійких воїнів. Як вважають історики, подія стала ключовою компонентою формування національного характеру і становлення австралійської нації. В той день народилася легенда, яка має неабияке значення для формування ідентичності австралійського народу [10, с. 206]. Пізніше цей день став Днем захисника Батьківщини і шанування пам'яті чоловіків і жінок, які загинули у всіх війнах.

В Австралії особливе місце займає 26 травня – Національний день вибачень (National Sorry Day), який відзначається всією країною від 1998 р. і присвячений визнанню провини перед аборигенним населенням континенту. В традиціях західного колоніалізму автохтонне населення всіляко дискримінувалося. Зокрема, у першій половині минулого століття з санкції федерального уряду дітей австралійських аборигенів масово примусово вилучали з їхніх родин і віддавали на виховання до сімей «білих», монастирів і спеціально створених державних закладів. Дітям, вік більшості з яких не перевищував 5 років, заборонялося розмовляти рідною мовою, давалася початкова освіта, достатня для роботи по господарству і на фермах. Батькам заборонялося спілкуватися із своїми дітьми. За приблизними підрахунками, постраждало понад 100 тис. осіб, яких назвали «вкраденим поколінням». Фактично проводилася політика «відбілювання» корінного населення, насильницького нищення його мов, традицій, звичаїв і культури. Все це

призвело до скорочення його чисельності, деградації і десоціалізації. Закінченням акції вважається 1969 р., хоча і після того ще кілька років подібна практика здійснювалася. Від 1997 р. прем'єр-міністри штатів почали приносити вибачення аборигенам за політику примусового переміщення дітей. У 2008 р. прем'єр-міністр Австралії Кевін Радд приніс публічні вибачення представникам вкраденого покоління і аборигенного населення країни в цілому. Після тривалого періоду невизнання їх за повноправних громадян нині робляться деякі кроки із виправлення ситуації. Культурні традиції автохтонів визнані безцінним національним надбанням країни. З'являються дослідження їхньої історії [45; 46]. Вийшли на екрани документальні і художні фільми про життя аборигенів. Серед художніх стрічок особливий резонанс мали «Джедда» (1955), «Пісня Джиммі Блексмита» (1978), «Манганінія» (1980), «Клітка для кроликів» (2002), «Самсон і Даліла» (2009), «Солодка країна» (2017) та інші. Звичайно, без консультування з істориками такі стрічки не могли б бути створені. З іншого боку, беручи до уваги і Національний день вибачень, і появу наукових студій, і створення фільмів, виникає питання: чи не втілюється в життя одна з функцій історії – «задоволення психологічних потреб окремої людини і суспільства в цілому таким чином, аби зручне минуле стримувало хвилююче передчуття майбутнього, не дозволяючи колективній амнезії привести до соціальної дезорієнтації» [47, с. 154].

Австралійці називають свою країну не інакше як «Щаслива Австралія». Дійсно, понад двісті років наполегливої роботи вивели державу на рівень найрозвиненіших країн з високим рівнем життя громадян. Тривалий період здійснення політики Білої Австралії змінився на політику мультикультуралізму, успіхами у якій керівництво пишалось. Однак останніми роками спокій був порушений різними факторами – від посилення ісламського фактору до COVID-19. Віддаленість від інших континентів не захистила Зелений від світової кризи, яка поширюється останніми роками. Хоча австралійський національний характер відрізняється своєю витримкою і вмінням долати труднощі, проте на сучасному етапі соціокультурної кризи історична свідомість має виступати в якості одного з факторів соціальної стабільності, що виконує функції інтеграції, консолідації різних поколінь, соціальних груп та індивідів. Неабияку роль у цьому відіграє історія, публічна історія, яка працює у різних напрямках, на різних рівнях, у різних формах, враховуючи потреби як окремої особи, так і усього суспільства в цілому, маючи на меті загальне гараздвання.

Список використаних джерел та літератури

1. Чорновол І. Історіографія Австралії у світлі тези Тернера. *Регіональна історія України: збірник наукових статей* / Інститут історії України НАН України. 2010. Вип. 4. С. 239-248.
2. Ковтун О.Ю. Інтеграційні процеси та міждержавні об'єднання Австралії та Океанії. *Гілея: науковий вісник: історичні науки, філософські науки, політичні науки*. 2011. Вип. 45 (№ 3). С. 685-692.
3. Стоян П. Австралійські дескриптивні стандарти в системі австралійських архівних ресурсів. *Студії з архівної справи та документознавства* / Державна архівна служба

- України, Український н.-д. ін-т архівної справи та документознавства. 2012. Т. 20. С. 36-43.
4. Ігнат'єв П. Австралія: повертаючись обличчям до Азії. *Зовнішні справи: науковий журнал*. 2014. № 1 (Історичні науки) С. 30-33; № 2. С. 20-23.
 5. Галаджій О. Значення AUSFTA у австралійсько-американських відносинах кінця ХХ – початку ХХІ століття. *Американська історія та політика: науковий журнал*. 2016. № 1. С. 162-167.
 6. Галаджій О. Сузір'я Південних морів: австралійський шлях успішної середньої державності. *Зовнішні справи: науковий журнал*. 2017. № 6 (Історичні науки). С. 10-15.
 7. Вітер І. Державний патерналізм та його зародження в Австралії на початку ХХ ст. *Україна: аспекти праці: науково-економічний та суспільно-політичний журнал*. 2020. № 4. С. 43-51.
 8. Романенко О. Родина як цінність в Австралії (від перших поселенців до початку ХХ століття). *Народна творчість та етнологія*. № 1 (389), січень – березень. Київ, 2021. С. 79-87.
 9. Зернецька О.В. Розвиток культури в Австралії протягом ХХ ст.: кіноіндустрія. *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 2. С. 174-200.
 10. Зернецька О.В., Мирончук О.А. Історична пам'ять та практики монументальної комеморації Першої світової війни в Австралії (частина 1). *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 2. С. 204-217.
 11. Перга Т.Ю. Політика Австралії щодо корінного населення (кінець ХІХ – перша половина ХХ ст.). *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 2. С. 174-200.
 12. Ветринський І.М. Історичні, соціокультурні та міжнародно-політичні передумови виникнення і становлення Австралійського Союзу. *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 3. С. 64-86.
 13. Романенко О.В. Стратегії міграційної політики Австралії: етапи, становлення, нові виклики та відповіді на сучасні загрози. *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 3. С. 152-167.
 14. Хижняк І.А. Австралія у пошуку власної багатопартійної системи (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). *Проблеми всесвітньої історії*. 2020. № 3. С. 87-99.
 15. Голубчик Г. «Публічна історія» як сфера державно-управлінської діяльності: зарубіжний досвід. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2014. Вип. 1 (20). С. 51-59.
 16. Брайлян Є. Публічна історія в Україні: в пошуках консенсусу. *Дзеркало тижня: інформаційно-аналітичний тижневик*. 2018. № 31. 23-31 серпня. С. 15.
 17. Орлова Т.В. Публічна історія – нове поле міждисциплінарності. *Знання. Освіта. Освіченість. Збірник матеріалів V міжнародної наук.-практ. конф.*, м. Вінниця, 1-2 жовтня 2020 р. Вінниця: ВНТУ, 2020. С. 108-113.
 18. Орлова Т.В. Актуальність курсу публічної історії для університетської освіти України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія*. 2020. № 146. С. 54-59.
 19. Kelly R. Public History: Its Origins, Nature and Prospects. *The Public Historian*. 1978. Vol. 1, № 1. P. 16-128.
 20. Benson S.H., Brief S., Rosenzweig R. Preface. Presenting the Past: Essays on History and the Public. Philadelphia: Temple University Press, 1986. P. XI-XII.
 21. Glassberg D. Sense of History: The Place of the Past in American Life. Amherst (MA): University of Massachusetts Press, 2001. 288 p.
 22. French M. Public History, Publishing, and the Community: An Australian College Experience. *The Public Historian*. 1981. Vol. 3, № 4. P. 51-60.
 23. Liddington J. What Is Public History? Publics and Their Past, Meanings and Practices. *Oral History*. 2002. № 1 (30). P. 83-93.

24. Ashton P. Introduction: Going Public. *Public History Review*. 2010. Vol. 17. P. 1-15.
25. Ashton P., Fitzgerald Sh. Public History in Australia. *Public History News*. 1994. Vol. 14, № 3, Spring. P. 1-8.
26. Anderson M., Ashton P. Australia's Heritage in Profile. South Melbourne: Macmillan Education Australia, 1995. 114 p.
27. Ashton P., Hamilton P. "Streetwise": Public History in New South Wales. *Public History Review*. 1997. Vols 5-6. P. 1-8.
28. Ashton P., Gamilton P. Blood Money? Race and Nation in Australian Public History. *Radical History Review*. 2000. Vol. 76. P. 188-207.
29. Hamilton P., Ashton P. Out of Place: On not belonging. *Public History Review*. 2000. Vol. 10. P. 37-42.
30. Ashton P., Gamilton P. At Home with the Past: Background and Initial Findings from the National Survey. *Australian Cultural History*. 2003. № 22. P. 5-30.
31. People and Their Past: Public History Today / Ed. by P. Ashton, P. Hamilton. London: Palgrave Macmillan, 2009. 304 p.
32. Ashton P., Hamilton P., Searby R. Places of the Heart: Memorials in Australia. North Melbourne: Australian Scholarly, 2012. 123 p.
33. What is Public History Globally? Working with the Past in the Present / Ed. by P. Ashton, A. Trapeznik. London, New York: Bloomsbury Academic, 2019. 392 p.
34. Ashton P., Hamilton P. Editorial Welcome. *Public History Review*. 2006. Vol. 12. URL: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/16>
35. Foster M. Online and Plugged In? Public History and Historians in the Digital Age. *Public History Review*. 2006. Vol. 12. P. 1-19. URL: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/304>
36. Kalela J. History Making: The Historian as Consultant. *Public History Review*. 2013. Vol. 20. P. 24-41. URL: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/287>
37. HistoryLab [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//https://historylab.net](https://historylab.net)
38. Davison G. The Use and Abuse of Australian History. St. Leonards, N.S.W.: Allen & Unwin. 2000. 236 p.
39. (2021). Status Wars: Protest, Public Histories and Problematic Plinths. *Public History Review*. Vol. 28. 156 p. URL: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/489>
40. Clark A. Private Lives, Public History: Navigating Historical Consciousness in Australia. *History Compass*. 2016. January. Vol. 14. Issue 1. P. 1-8. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/hic3.12296>
41. Beaumont J. Commemoration in Australia: A Memory Orgy? *Australian Journal of Political Science*. Vol. 50. № 3. P. 536-544. URL: <https://www.tandfonline.com/toc/cajp20/50/3?nav=tocList>
42. Lord G.D., Blankenberg N. Cities, Museums, and Soft Power. New York: AAM Press, 2015. 272 p.
43. Wilton J. Museums and Memories: Remembering the Past in Local and Community Museums. *Public History Review*. 2006. Vol. 12. P. -79. URL: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/16>
44. Австралия – Международный туризм, число прибытий 9 466 000 (количество) в 2019. URL: <https://knoema.ru/atlas/>
45. Attwood B. Telling the Truth about Aboriginal History. URL: <https://kooriweb.org/foley/resources/history/2005attwoodlecture.html>
46. Read P. Reanimating Lost Landscapes: Bringing Visualisation to Aboriginal History. *Public History Review*. 2010. Vol. 17. P. 77-88. URL: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/117>
47. Эшворт Г. Дж. От истории к наследию – от наследия к идентичности: в поисках понятий и моделей. *Неприкосновенный запас*. 2017. № 4. С. 154-171.

References

1. Chornovol, I. (2010). Istoriohafiya Avstraliyi u svitli tezy Ternera [Australian Historiography in the light of Turner's theses]. *Rehional'na istoriya Ukrayiny: zbirnyk naukovykh statej* / Instytut istoriyi Ukrayiny NAN Ukrayiny [Regional History of Ukraine: research articles digest / Institute of History, National Academy of Sciences, Ukraine], 4, pp. 239-248. [In Ukrainian].
2. Kovtun, O. (2011). Intehracijni procesy ta mizhderzhavni ob'yednannya Avstraliyi ta Okeaniyi [Integrational processes and international unions in Australia and Oceania]. *Hileya: naukovyj visnyk: istorychni nauky, filososfs'ki nauky, politychni nauky* [Hileya: research almanac: historical, philosophical, political sciences], 3, (45), pp. 685-692. [In Ukrainian].
3. Stoyan, P. (2012). Avstralijs'ki deskryptyvni standarty v systemi avstralijs'kykh arkhivnykh resursiv [Australian descriptive standards in the system of Australian archive resources]. *Studiyi z arkhivnoyi spravy ta dokumentoznavstva* / Derzhavna arxivna sluzhba Ukrayiny, Ukrayins'kyj n.-d. in-t arkhivnoyi spravy ta dokumentoznavstva. [Studies in archive management and documentation / State archive service of Ukraine, Ukrainian research institute of archive management and documentation], 20, pp. 36-43. [In Ukrainian].
4. Ihnat'yev, P. (2014). Avstraliya: povertayuchys' oblychchiam do Aziyi [Australia: facing Asia]. *Zovnishni spravy: naukovyj zhurnal* [Foreign affairs: scientific journal], 1, pp. 30-33; 2, pp. 20-23. [In Ukrainian].
5. Haladzhij, O. (2016). Znachennya AUSFTA u avstralijs'ko-amerykans'kykh vidnosynakh kincyа XX – pochatku XXI stolittya [The meaning of AUSFTA in Australian-American relations of late XX – early XXI century]. *Amerykans'ka istoriya ta polityka: naukovyj zhurnal* [American history and politics: scientific journal], 1, pp. 162-167. [In Ukrainian].
6. Haladzhij, O. (2017). Suzir'ya Pivdennykh moriv: avstralijs'kyj shlyakh uspishnoyi seredn'oderzhavnosti [The Star of Southern Seas: Australian path of successful demistatesmanship]. *Zovnishni spravy: naukovyj zhurnal* [Foreign affairs: scientific journal], 6, pp. 10-15. [In Ukrainian].
7. Viter, I. (2020). Derzhavnyj paternalizm ta joho zarozhennya v Avstraliyi na pochatku XX st. [State paternalism and its emergence in Australia, early XX century]. *Ukrayina: aspekty praci: naukovo-ekonomichnyj ta suspil'no-politychnyj zhurnal* [Ukraine: labor aspects: a journal for economic, social and political sciences], 4, pp. 43-51. [In Ukrainian].
8. Romanenko, O. (2021). Rodyna yak cinnist' v Avstraliyi (vid pershykh poselenciv do pochatku XX stolittya) [Family as a value in Australia (from first settlers to early XX century)]. *Narodna tvorchist' ta etnolohiya* [Folklore and ethnology], 1, (389), January-March, pp. 79-87. [In Ukrainian].
9. Zernets'ka, O.V. (2020). Rozvytok kul'tury v Avstraliyi protyahom XX st.: kinoindustriya [Cultural development in Australia throughout XX century: movie industry]. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi* [Problems of world history], 2, pp. 174-200. [In Ukrainian].
10. Zernets'ka O.V., Myronchuk, O.A. (2020). Istorychna pam'yat' ta praktyky monumental'noyi komemoraciyi Pershoyi svitovoyi vijny v Avstraliyi (chastyna 1) [Historical memory and practices of monumental commemoration of WWI in Australia (Part 1)]. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi* [Problems of world history], 2, pp. 204-217. [In Ukrainian].
11. Perha, T.Yu. (2020). Polityka Avstraliyi shhodo korinnoho naselennya (kinec' XIX – persha polovyna XX st.) [Australian policies related to aboriginal people (late XIX – first half of XX century)]. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi* [Problems of world history], 2, pp. 174-200. [In Ukrainian].
12. Vyetryns'kyj, I.M. (2020). Istorychni, sociokul'turni ta mizhnarodno-politychni peredumovy vynyknennya i stanovlennya Avstralijs'koho Soyuzu [Historical, socio-cultural and international political prerequisites of the emergence and reinforcement of the Australian Union]. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi* [Problems of world history], 3, pp. 64-86. [In Ukrainian].

13. Romanenko, O.V. (2020). Stratehiyi mihracijnoyi polityky Avstralii: etapy, stanovlennya, novi vyklyky ta vidpovidi na suchasni zahrozy [Australia's strategies in immigration policy: stages, development, new challenges and responses to modern needs]. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi* [Problems of world history], 3, pp. 152-167. [In Ukrainian].
14. Khyzhnyak, I.A. (2020). Avstraliya u poshuku vlasnoyi bahatopartijnoyi systemy (kinec' XIX – pochatok XX st.) [Australia in search of its own multi-party system (late XIX – early XX century)]. *Problemy vsesvith'oyi istoriyi* [Problems of world history], 3, pp. 87-99. [In Ukrainian].
15. Holubchuk, H. (2014). "Publichna istoriya" yak sfera derzhavno-upravlins'koyi diyal'nosti: zarubizhnyj dosvid ["Public history" as a sphere of government management: international experience]. *Derzhavne upravlinnya ta misceve samovryaduvannya* [Government and municipal management], 1, (20), pp. 51-59. [In Ukrainian].
16. Brajlyan, Ye. (2018). Publichna istoriya v Ukrayini: v poshukah konsensusu [Public history in Ukraine: looking for consensus]. *Dzerkalo tyzhnya: informacijno-analitychnyj tyzhnevnyk* [Weekly Mirror: informational and analytical newspaper], 31, August 23, p. 15. [In Ukrainian].
17. Orlova, T.V. (2020). Publichna istoriya – nove pole mizhdyscyplinarnosti [Public history – a new interdisciplinary field]. *Znannya. Osvita. Osvichenist'. Zbirnyk materialiv V mizhnarodnoyi nauk.-prakt. konf.* [Knowledge. Education. Enlightenment. Digest of reports at 5th international research conference], m. Vinnycya, 1-2 October 2020 r. Vinnycya: VNTU, pp. 108-113. [In Ukrainian].
18. Orlova, T.V. (2020). Aktual'nist' kursu publichnoyi istoriyi dlya universytets'koyi osvity Ukrayiny [The importance of a course in public history for university education in Ukraine]. *Visnyk Kyivsk'oho nacional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Istoriya* [Kyiv National Taras Shevchenko University Almanac. History], 146, pp. 54-59. [In Ukrainian].
19. Kelly, R. (1978). Public History: Its Origins, Nature and Prospects. *The Public Historian*, 1, (1), pp. 16-128. [In English].
20. Benson, S.H., Brief, S., Rosenzweig, R. (1986). Preface. *Presenting the Past: Essays on History and the Public*. Philadelphia: Temple University Press, pp. XI-XII. [In English].
21. Glassberg, D. (2001). *Sense of History: The Place of the Past in American Life*. Amherst (MA): University of Massachusetts Press. [In English].
22. French, M. (1981). Public History, Publishing, and the Community: An Australian College Experience. *The Public Historian*, 3, (4), pp. 51-60. [In English].
23. Liddington, J. (2002). What Is Public History? Publics and Their Past, Meanings and Practices. *Oral History*, 1(30), pp. 83-93. [In English].
24. Ashton, P. (2010). Introduction: Going Public. *Public History Review*, 17, pp. 1-15. [In English].
25. Ashton, P., Fitzgerald, Sh. (1994). Public History in Australia. *Public History News*, 14, (3), Spring, pp. 1-8. [In English].
26. Anderson, M., Ashton, P. (1995). *Australia's Heritage in Profile*. South Melbourne: Macmillan Education Australia. [In English].
27. Ashton, P., Hamilton, P. (1997). "Streetwise": Public History in New South Wales. *Public History Review*, 5-6, pp. 1-8. [In English].
28. Ashton, P., Gamilton, P. (2000). Blood Money? Race and Nation in Australian Public History. *Radical History Review*, 76, pp. 188-207. [In English].
29. Hamilton, P., Ashton, P. (2000). Out of Place: On not belonging. *Public History Review*, 10, pp. 37-42. [In English].
30. Ashton, P., Gamilton, P. (2003). At Home with the Past: Background and Initial Findings from the National Survey. *Australian Cultural History*, 22, pp. 5-30. [In English].
31. Ashton, P., Hamilton, P. (eds.). (2009). *People and Their Past: Public History Today*. London: Palgrave Macmillan. [In English].
32. Ashton, P., Hamilton, P., Searby, R. (2012). *Places of the Heart: Memorials in Australia*. North Melbourne: Australian Scholarly. [In English].

33. Ashton, P., Trapeznik, A. (eds.). (2019). *What is Public History Globally? Working with the Past in the Present*. London, New York: Bloomsbury Academic. [In English].
34. Ashton, P., Hamilton, P. (2006). Editorial Welcome. *Public History Review*, 12. [Online]. Available from: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/16> [In English].
35. Foster, M. (2006). Online and Plugged In? Public History and Historians in the Digital Age. *Public History Review*, 12, pp. 1-19. [Online]. Available from: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/304> [In English].
36. Kalela, J. (2013). History Making: The Historian as Consultant. *Public History Review*, 20, pp. 24-41. [Online]. Available from: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/287> [In English].
37. HistoryLab. [Online]. Available from: <https://historylab.net> [In English].
38. Davison, G. (2000). *The Use and Abuse of Australian History*. St. Leonards, N.S.W.: Allen & Unwin. [In English].
39. (2021). Status Wars: Protest, Public Histories and Problematic Plinths. *Public History Review*, 28. [Online]. Available from: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/489> [In English].
40. Clark, A. (2016). Private Lives, Public History: Navigating Historical Consciousness in Australia. *History Compass*, 14, (1), pp. 1-8. [Online]. Available from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/hic3.12296> [In English].
41. Beaumont, J. (2015). Commemoration in Australia: A Memory Orgy? *Australian Journal of Political Science*, 50,(3), pp. 536-544. [Online]. Available from: <https://www.tandfonline.com/toc/cajp20/50/3?nav=tocList> [In English].
42. Lord, G.D., Blankenberg, N. (2015). *Cities, Museums, and Soft Power*. New York: AAM Press. [In English].
43. Wilton, J. (2006). Museums and Memories: Remembering the Past in Local and Community Museums. *Public History Review*, 12, pp. 58-79. [Online]. Available from: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/16> [In English].
44. Avstralyya – Mezhdunarodnyj turizm, chyslo prybytyj 9 466 000 (kolychestvo) v 2019. [Online]. Available from: <https://knoema.ru/atlas/> [In Russian].
45. Attwood, B. (2005). Telling the Truth about Aboriginal History. [Online]. Available from: koorweb.org/foley/resources/history/2005attwoodlecture.html [In English].
46. Read, P. (2010). Reanimating Lost Landscapes: Bringing Visualisation to Aboriginal History. *Public History Review*, 17, pp. 77-88. [Online]. Available from: <https://epress.lib.uts.edu.au/journals/index.php/phrj/issue/view/117> [In English].
47. Ashworth, H. J. (2017). Ot istoryy k nasledyyu – ot nasledyya k ydentychnosti: v poyskakh ponyatyj y modelej [From history to heritage – from heritage to identity: in search of concepts and models.]. *Neprykosnovennyj zapas* [Emergency ration], 4, pp. 154-171. [In Russian].

Орлова Т.В. Развитие публичной истории в Австралии.

Представленная статья имеет целью продемонстрировать важность нового для украинской историографии направления публичной истории для развития страны и для укрепления ее позиций на международной арене. В качестве примера избрана Австралия, которая превратилась из когда-то отдаленной Terra Incognita в одну из ведущих держав современного мира. Акцентируется то, что несмотря на достигнутые успехи, проблема идентичности стоит столь же остро, как и перед другими странами в условиях глобального кризиса. Выясняются истоки тренда публичной истории, объясняются факторы, которые способствовали его распространению по всей планете, обращается внимание на то, что этот тренд стал закономерным результатом развития исторической науки западной цивилизации, которая охватывает страны Европы, Америки, Австралии. Последняя, будучи ответвлением

западной цивилизационной ветви, восприняла ориентиры, намеченные американскими учеными, исходя из прагматических соображений.

Определены шаги в институционализации названного направления, характеризуется деятельность Австралийского центра публичной истории при Сиднейском технологическом университете, журнала «Обзор публичной истории», а также особенности их работы в эпоху диджитализации под девизом: «История для публики, о публике, вместе с публикой». Под этим же девизом публичные историки работают с локальной и семейной историей, сотрудничают с государством в плане коммеморации, для которой важны музеи, мемориалы, памятники. При рассмотрении национальных праздников особое внимание уделено Национальному дню извинений, что является отражением сложности австралийской истории. Подобно американской публичной истории, австралийская так же большое внимание стала уделять тем группам населения, которые ранее не входили в круг интересов исследователей, а именно аборигенам.

Делается вывод относительно значения истории в целом и публичной истории в частности для осуществления политики национальной идентичности – важного залога стабильного и успешного развития государства.

Ключевые слова: Австралия, историческая память, идентичность, публичная история, коммеморация, локальная история, семейная история, историческая реконструкция.

Orlova T. Development of Public History in Australia.

The present article is aimed at demonstrating the importance of new for Ukrainian historiography direction of public history, for the country's development and for strengthening its stance at the international arena. Australia is taken for an example, as it has turned from once remote Terra Incognita into one of the leading nations of the modern world. It is emphasized that, regardless of attainments, the identity issue is still as urgent as to other countries in the conditions of a global crisis. The sources of the public history trend are revealed, explained are the factors conducive to its spread planet-wise, attention is brought to the fact that this trend has become a natural result of developments in the science of history in the Western civilization, encompassing countries of Europe, the Americas, and Australia. The latter, being a ramification of the Western civilization branch, has adopted the guidelines outlined by American scholars, driven by pragmatic considerations.

Steps are determined in the institutionalization of the said direction, a characteristic is given to the activities of the Australian Center of Public History at Sydney Technology University, of the journal "Public History Survey", as well as to the specifics of their work in the digital era under the motto: "History for the public, about the public, together with the public". The same motto is leading the historians working with local and family history, cooperating with the State in the field of commemoration, placing great importance on museums, memorials, monuments. Considering national holidays, particular attention is given to the National Day of Apology, reflecting the complications of Australian history. Like American public history, the Australian one began to give much attention to those groups of population that were previously omitted by the focus of research, namely, the aborigines.

A conclusion is made regarding the importance of history in general and public history in particular for the implementation of the national identity policy – an important token of the nation's stable and successful progress.

Keywords: Australia, historic memory, identity, public history, commemoration, local history, family history, historical reconstruction.